

Vijf voor twaalf voor het geluk
van de Nederlandse melkkoe

Mama, waar komt de melk vandaan?

NAUT

René Houkema
Campaigner duurzaam voedsel

Uit de fabriek, schatje.

Inhoud

1. Welke welzijnsproblemen zijn er?
2. Wat zijn de oorzaken?
3. Wat zijn de gevolgen?
4. Wat wil de koe?
5. Wat wil de burger?
6. Waar liggen de oplossingen?

Welke welzijnsproblemen zijn er?

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

"Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van een dier te benadelen"

GWWD, 1992. Artikel 36.1

Welke welzijnsproblemen zijn er?

Honderdduizenden koeien lijden pijn

- 70% koeien heeft klauwontsteking en pootgebreken

“Pootgebreken zijn het grootste welzijnsprobleem in de melkveehouderij”

Commissie Dierenwelzijn EFSA (2009)

- Jaarlijks krijgt 40% koeien uierontsteking

“Als een vrouw borstontsteking heeft, kun je al een dreun krijgen als je er naar wijst. We mogen er intussen zeker van uitgaan dat mastitis bij een koe vergelijkbaar pijnlijk is.”

Prof. dr. Ludo Hellebrekers, voorzitter KNMVD (2005)

Wat zijn de oorzaken?

Vandaag óók in de supermarkt

€0,52 per liter

€1,04 per liter

Wat zijn de gevolgen?

Wat zijn de gevolgen?

Commissie Dierenwelzijn EFSA (2009)

"Doorfokken op hoge melkproductie
is de belangrijkste oorzaak van de
gezondheidsproblemen in de melkveehouderij"

"Dertig jaar geleden was de Holstein-Friesian koe
de beste, gezondste koe, nu heeft ze defecten"

Prof. Les Hansen, Universiteit van Minnesota

Wat zijn de gevolgen?

- Hoogproductieve koeien worden ziek van gras
Van 3.300 naar 8.000 l/koe/jaar; ruime verdubbeling sinds 1950
- Drie productie jaren en dan naar de slacht
Reden: uierontsteking, poot- en vruchtbaarheidsproblemen
- 24% van de koeien staat jaarlang op stal
Verdrievoudiging sinds 1997
- Meer megastallen dan de intensieve
veehouderij
Van 73 naar circa 190; ruime verdubbeling sinds 2000
- Dagelijks stoppen 3,5 melkveehouders...

Wat wil de koe?

Wat wil de koe?

Commissie Dierenwelzijn EFSA (2009)

“Wanneer mogelijk moeten koeien toegang hebben tot goed onderhouden grasland of andere geschikte buitencondities, op zijn minst gedurende de zomer of bij droog weer”

‘Weidegang leidt tot minder sterfte, minder uierproblemen, minder vruchtbaarheidsproblemen en minder pootproblemen...’

Wat wil de koe?

KNMVD (2006)

“In de weide hebben koeien meer mogelijkheden om hun natuurlijk gedrag uit te oefenen en weidegang komt beter tegemoet aan de biologische behoeften van de koe”

“Weidegang geniet vanuit het oogpunt van gezondheid en welzijn de voorkeur boven het langdurig of permanent binnen houden van melkvee”

Wat wil de burger?

TNS-NIPO, 2007

‘Negen van de tien Nederlanders vinden het belangrijk dat koeien in de wei staan’

"U moest eens weten hoeveel mailtjes wij bij LNV ontvangen met het verzoek om weidegang verplicht te stellen. Het zijn er duizenden. En dat al jarenlang. Geen enkel ander onderwerp levert zoveel correspondentie op."

Oud-minister Veerman van LNV

Waar liggen de oplossingen?

Animal Science Group (2007)

"Weidegang kan veel gezondheidsproblemen verminderen én ruimte bieden aan natuurlijk gedrag van runderen. Gezien ook de maatschappelijke wens van koeien in de wei, lijkt weidegang een oplossing die veel verschillende voordelen combineert"

Weidegang levert bijna altijd meer geld op:
tot wel twee euro per honderd kilo melk

Animal Science Group (2008)

Waar liggen de oplossingen?

1. Verplichte weidegang voor alle koeien
2. Stallen ontwerpen naar behoeften van het dier
3. Fokken op robuuste, gezonde koeien
4. Supermarkten stoppen met stunts en kiezen voor kwaliteit
5. De melkveesector richt zicht op kwaliteit in plaats van kwantiteit (meerwaardestrategie)
6. Consumenten gaan een paar cent meer betalen

Vijf voor twaalf voor het geluk
van de Nederlandse melkkoe

Mama, waar de melk vandaan?

Uit de koe in de wei, schatje.